

Rådets slutsatser av den 21 maj 2014 om kulturarvet som en strategisk resurs för ett hållbart Europa

(2014/C 183/08)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

KONSTATERAR ATT:

1. fördraget föreskriver att unionen ska säkerställa att Europas kulturarv skyddas och utvecklas,
2. kulturarvet består av de resurser som ärvts från det förflutna i alla former och aspekter – materiella, immateriella och digitala (ursprungligen digitala eller digitaliserade), däribland monument, platser, landskap, färdigheter, seder och bruk, kunskap och uttryck för mänsklig kreativitet såväl som samlingar som förvaras i och förvaltas av offentliga och privata organ som museer, bibliotek eller arkiv; det har sitt ursprung i samverkan mellan människor och platser genom tiderna och är under ständig utveckling; dessa resurser har ur kulturell, miljömässig social och ekonomisk synpunkt ett stort samhällsvärde, och en hållbar förvaltning av dem utgör därför ett strategiskt val för 2000-talet,
3. kulturarvet är en stor tillgång för Europa och utgör en viktig del i det europeiska projektet,
4. kulturarvet, en icke-förnybar resurs som är unik och inte kan ersättas eller bytas ut, står idag inför stora utmaningar kopplade till kulturell, miljömässig, social, ekonomisk och teknisk omvandling vilket påverkar alla aspekter av det liv vi lever idag;

FRAMHÅLLER ATT:

5. kulturarvet spelar en viktig roll i skapandet och stärkandet av socialt kapital eftersom det har kapaciteten att
 - a) inspirera till och främja medborgarnas deltagande i samhällslivet,
 - b) öka livskvaliteten och välbefinnandet för individer och deras samhällen,
 - c) främja mångfald och dialog över de kulturella gränserna genom att bidra till en starkare känsla av tillhörighet för en större krets och till en bättre förståelse och respekt mellan folken,
 - d) bidra till att minska sociala skillnader, underlätta social integration, kulturellt och socialt deltagande samt främja dialog över generationsgränserna och social sammanhållning,
 - e) erbjuda möjligheter att utveckla färdigheter, kunskap, kreativitet och innovation,
 - f) vara ett effektivt utbildningsverktyg för formell, icke-formell och informell utbildning och livslångt lärande.
6. Kulturarvet har en viktig ekonomisk påverkan, bl.a. som en integrerad del av kultursektorn och den kreativa sektorn eftersom det bland annat
 - a) utgör en stark drivande kraft för inkluderande lokal och regional utveckling och skapar betydande externa effekter, särskilt genom att stärka hållbar kulturturism,
 - b) stärker en hållbar utveckling och förnyelse på landsbygden och i städer så som initiativ från flera europeiska regioner och städer visat,
 - c) genererar olika slags sysselsättning.
7. Kulturarvet spelar en särskild roll för att uppnå målen i Europa 2020-strategin om en "smart och hållbar tillväxt för alla" eftersom det har en social och ekonomisk påverkan och bidrar till miljöhållbarhet.
8. Begreppet kulturarv spänner över flera områden inom den offentliga politiken, sträcker sig bortom kulturpolitiken och omfattar exempelvis regional utveckling, social sammanhållning, jordbruk, havsfrågor, miljö, turism, utbildning, den digitala agendan, forskning och innovation. Dessa politiska områden har en direkt eller indirekt påverkan på kulturarvet samtidigt som kulturarvet innebär en stor potential för att uppnå deras syften. Därför bör denna potential fullt ut erkännas och utvecklas;

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH MED IAKTTAGANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN:

9. erkänna kulturarvets inneboende värde och utveckla potentialen i kultur och kulturarv som en gemensam strategisk resurs i syfte att utveckla ett samhälle baserat på demokratiska, etiska, estetiska och ekologiska värden, i synnerhet i en tid av kris,
10. förstärka dialogen med kulturarvets intressenter i syfte att identifiera och genomföra en samordnad politik och samordnade åtgärder för en hållbar förvaltning och utveckling av kulturarvet samt främja samverkan med internationella och mellanstatliga organisationer, särskilt med Europarådet,
11. mobilisera tillgängliga resurser för att stödja, stärka och främja kulturarvet med hjälp av ett integrerat helhetsperspektiv med beaktande av kulturarvets kulturella, ekonomiska, sociala, miljömässiga och vetenskapliga komponenter,
12. bidra till att integrera kulturarvet i den nationella och europeiska politiken,
13. identifiera och bygga vidare på de synergier som skapats mellan EU och nationell offentlig politik bortom kulturpolitiken, t.ex. inom regional utveckling, sammanhållning, jordbruk, havsfrågor, miljö, energi och klimatförändring, turism, utbildning, forskning och innovation, i syfte att skapa mervärde,
14. när så är möjligt öka tillgången på finansiering, till fullo använda sig av tillgängliga program för den offentliga och privata sektorn och främja investeringar i kulturarv som en del av integrerade strategier för hållbar lokal och regional utveckling inom ramen för tillgängliga nationella program och EU-program, liksom EU:s strukturfonder, i enlighet med partnerskapsavtal,
15. fortsätta att stödja EU:s insatser för det europeiska kulturarvsmärket ⁽¹⁾,
16. fortsätta att främja utbildning om kulturarvet, informera allmänheten om den potential som kulturarvet innebär för hållbar utveckling och uppmuntra allmänhetens, särskilt barns och ungdomars, deltagande, i samarbete med civilsamhället,
17. förbättra insamlingen och analysen av kvalitativa bevis och kvantitativa data, inbegripet statistik, som är hänförliga till kulturarvet,
18. främja finansieringen, utvecklingen och spridningen av digitalt kulturellt innehåll liksom tillgången till innovativa kulturarvsrelaterade tjänster som har kulturellt och utbildningsmässigt värde för medborgarna samt allmänhetens tillgång till dessa digitala kulturarvstillgångar och kulturarvstjänster, inbegripet via Europeana;

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT:

19. främja faktabaserade långsiktiga modeller för kulturarvspolitik som drivs i gemenskapers och medborgares regi,
20. stärka kulturarvets roll när det gäller hållbar utveckling med inriktning på stads- och landsbygdsplanering samt återuppbyggnads- och återställningsprojekt,
21. främja nätverksbyggande och partnerskap mellan kulturarv och andra politikområden, mellan offentliga och privata aktörer inom alla berörda områden och mellan olika myndighetsnivåer,
22. överväga att inkludera kulturarvet inom ramen för rådets nästa handlingsplan för kultur vilken kommer att genomföras från och med 2015 och framåt,
23. stärka det gränsöverskridande, interregionala och transnationella samarbetet om kulturarvsfrågor med relevanta aktörer,

⁽¹⁾ EUT L 303, 22.11.2011, s. 1.

24. främja sådana traditionella kunskaper och färdigheter som är nödvändiga för tryggheten, den hållbara förvaltningen, och utvecklingen av kulturarvet, och som ska föras vidare till kommande generationer och därmed förbättra humankapitalet och säkerställa ett kontinuerligt skydd av och en kontinuerlig tillgång till Europas kulturella tillgångar,
25. samarbeta ytterligare i fråga om en forskningsagenda för kulturarvet och stärka stödet för forskningsinitiativ rörande kulturarvet inom EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, till exempel initiativet för gemensam programplanering Kulturarv och globala förändringar;

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT:

26. fortsätta analysen av kulturarvets ekonomiska och sociala påverkan inom EU och bidra till utarbetande av en strategi för kulturarv,
 27. i samband med översynen av Europa 2020-strategin beakta kulturarvets bidrag till att uppnå strategins mål,
 28. ta hänsyn till kulturarvets särskilda natur vid tillämpningen av regler för statligt stöd,
 29. främja utbytet och användningen av bra metoder från projekt som finansierats inom ramen för unionsprogram och som syftar till att främja hållbar användning och förvaltning av kulturarvet,
 30. på EU-nivå ytterligare stödja nätverksbyggande och resurssammanslagning på kulturarvsområdet mellan experter och yrkesverksamma från den offentliga och privata sektorn och från organisationer i civilsamhället.
-